

naturligvis ikke an at sige, at det skal være alle Arbejdsgivere og alle Arbejdere — en saadan Enighed mellem Folk vilde saa godt som aldrig forekomme. Det gaar heller ikke an at sige, at det skal være Flertallet — thi det er Grupper af Mennesker, i det mindste for Arbejdernes Vedkommende, hvor det er grumme vanskeligt i det givne Øjeblik at konstatere, hvor mange der er. Derfor har man givet det et mere almindeligt Udtryk, og man maa saa stole paa, at Myndighederne, som have et Ord med at sige, sørge for, at der ikke oprettes Arbejdsretter paa Steder, hvor der fornuftigvis ikke kan siges at være nogen som helst Trang dertil, og at disse Arbejdsretter ikke specialiseres for meget. Det, der blev bemærket af det samme cærede Medlem om det store Antal Bisiddere, vil jo netop kun komme til Anvendelse, dersom man tænker sig, at der dannes altfor mange smaa Arbejdsretter, at der ikke alene dannes Arbejdsretter for de store Sag, men ogsaa særskilte Arbejdsretter for alle de smaa Sag. I saa Fald vil der ganske vist blive et meget stort Antal, men saaledes tænker jeg mig ikke, at Udviklingen vil gaa, og det vilde jeg heller ikke anse for heldigt, i alt Fald ikke til at begynde med. Jeg har tænkt mig, at Udviklingen nærmest vilde gaa i den Retning, at vi foreløbig ikke vilde faa disse Arbejdsretter undtagen i Kjøbenhavn og maasse i enkelte andre store Stæder — at der altsaa ikke vil blive ret mange af dem — og at man ogsaa her i Kjøbenhavn vil bestræbe sig for ikke at faa dem i et større Antal Sag, at man ikke her vil faa en 20—30 Arbejdsretter, som der vilde blive, naar man tænker sig en Arbejdsret for hvert Sag for sig, men at man her i Kjøbenhavn vil søge at samle alle Sag eller samle Sagerne i større Grupper, saaledes at man ikke fik altfor stort et Antal Retter at begynde med. Naar det sker, tror jeg ikke, at der vil blive noget stort Apparat eller sat grumme mange Kræfter i Bevægelse, og endnu mindre tror jeg, at Udgifterne ville blive af nogen større Betydning.

Jeg vil dernæst fremhæve over for det cærede Medlem, at Tanken om overhovedet ved al civil Retspleje at medtage sagkyndige Meddommere, gaar meget videre, end hvad dette Lovforslag drejer sig om for Arbejdsretternes Vedkommende. Det er en Opgave, som vil gribe meget vidt om sig, og som jeg derfor tror, at det har lange Udsigter med at komme ind paa. Det vil være et meget farligt og misligt Princip at forsøge at gennemføre den Tanke i Retsplejen, at der i hver enkelt Sag skal foruden den eller de retskyndige Dommere medtages særlig sag-

kyndige Meddomsmænd. Det vil føre meget vidt og vil ikke blot komme til Anvendelse paa Industri og Haandværk, men ogsaa paa Agerbrug og mangfoldigt andet. Jeg tror derfor, at det er en Forholdsregel, som vi ere temmelig langt fra, og vist er det i alt Fald, at det vil blive en langt mere gennemgribende Reform og en Reform, som der er langt flere Betæneligheder ved, end ved den Sag, der her er Tale om. Jeg skal blot pege paa et enkelt Punkt, som i saa Henseende vilde være i Bejen, nemlig, at hele vor Retspleje, og navnlig den skriftlige Procedure, gør en saadan Medvirken af Meddomsmænd, jeg vil ikke sige umulig, men meget vanskelig. — Hvad der her er Tale om, er en Reform af meget mindre Dimension, idet der kun er Tale om enkelte Klasser af Tilfælde, hvor Arbejdsretter oprettes, og hvor en særlig ny Domstol kommer frem, hvilken Domstol saa endda er indskrænket til smaa Sager og ingenlunde har med store Spørgsmaal at gøre, som f. Eks. en stor Proces mellem en Entreprenør for Bygningsarbejder og dem, der lade en Bygning opføre eller deslige. Saadanne Sager vil der slet ikke være Tale om efter denne Lov; men der vil kun være Tale om Sager, der gaa op til et Beløb af 200 Kr. eller dreje sig om saadanne Forhold, som dem, der særlig ere omtalte i § 6, altsaa de egentlige Arbejdsforhold, og der tror jeg ikke, at man risikerer meget ved at gaa saa vidt, som Lovforslaget hjemler. Det, man skal vinde derved, er efter min Mening ikke alene det, at sagkyndige komme til at tale med ved Afgørelsen, men ogsaa det, at der tilvejebringes en hurtig, en simpel og en billig Afgørelse. Det cærede 3dje Medlem for 1ste Kreds (Jussing) sagde, at den Afgørelse, her var forenaet, vilde ikke altid blive saa meget hurtig. Ja, det kan gerne være, at den ikke vil blive meget hurtig, men det cærede Medlem syntes paa den anden Side at indrømme, at den i de fleste Tilfælde vilde blive hurtig, og det er allerede godt, at man kan opnaa, at Afgørelsen bliver hurtig i de fleste Tilfælde. Men jeg tror ogsaa, at selv om Sagen vil tage nogen Tid i en Del Tilfælde, vil der dog blive en overordentlig stor Hurtighed i Sammenligning med den Tid, saadanne Sager vilde tage, naar de skulde behandles efter de almindelige Regler uden Hensyn til denne Lov, og Grunden dertil er vor Procedures Bestaenhed. Navnlig dersom Sagsførere komme til at optræde i Sagerne, vil det gaa over til Betsling af Indlæg, og enhver ved jo, at naar det kommer dertil, varer det længe. Og dertil kommer en anden Ting, nemlig, at mange eller de allerfleste